

RVK MOLENVELD ROTEM

**Archeologienota
2017F52 & 2017G301
Programma van
maatregelen**

Jonathan JACOPS

Pieter LALOO

Joris SERGANT

Project:

Ruilverkaveling Molenveld Rotem

Opdrachtgever:

Vlaamse Landmaatschappij [VLM]
Gulden-Vlieslaan 72
1060 Sint-Gillis [Brussel]
BTW BE0236 506 685

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Jonathan JACOBS en Pieter LALOO

© 2017 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

INHOUD

Inleiding.....	1
Programma van maatregelen.....	2
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen	2
1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	2
1.2 Impactbepaling.....	2
1.3 Bepaling van maatregelen.....	3
1.4 Concretisering maatregelen.....	4

Inleiding

De Vlaamse Landmaatschappij [VLM] plant verscheidene ingrepen op het Molenveld te Rotem [Dilsen-Stokkem], provincie Limburg. De geplande ruilverkaveling kadert in een ruimer, provinciaal optimalisatieplan m.b.t. landbouwperceelstructuur. Hiertoe worden enkele nieuwe wegen [her]aangelegd, waar anderen net worden opgebroken en als landbouwgebied worden ingericht. De op te breken wegen bevinden zich in het publiek domein, i.e. de openbare weg. Nieuwe wegkoffers snijden verschillende kadastrale percelen in privé-eigendom aan: Dilsen-Stokkem, Afd. 2, Sectie B, 54h, 53b, 52c, 13b, 14, 71a, 76a, 78a, 79a, 80c, 81b, 82c-d, 83b-c, 84-90, 91a-c, 93a, 94a, 95-100, 102, 103, 105, 114, 116, 117a, 119, 120, 121, 122, 607-609, 630, 632a, 633, 637, 638. Ook één bosperceel wordt herbestemd tot akker [Dilsen-Stokkem, Afd. 2, Sectie B, 94a].

De als plangebied gemarkeerde oppervlakte overschrijdt de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet [concreet: opp. > ca. 50 ha]. Ook de bodemingrepen overschrijden de hiervoor geldende drempelwaarde van 1000m².

Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, in een beschermde archeologische site of in een gebied waar geen archeologische erfgoed meer te verwachten valt [GGA]. Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld. GATE werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem op te maken met advies naar eventueel uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding of vrijgave.

Op basis van het verslag van resultaten wordt in onderhavige tekst geargumenteerd de gronden vrij te geven.

Programma van maatregelen

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Op basis van het verslag van resultaten, wordt in onderhavige tekst geargumenteed dat het onderzoeksgebied onvoldoende is onderzocht om een gefundeerd advies te geven naar het archeologisch potentieel van het gehele projectgebied toe. Verder onderzoek is echter niet noodzakelijk doordat het aanwezige archeologische potentieel vermoedelijk niet geraakt zal worden door de geplande ingrepen.

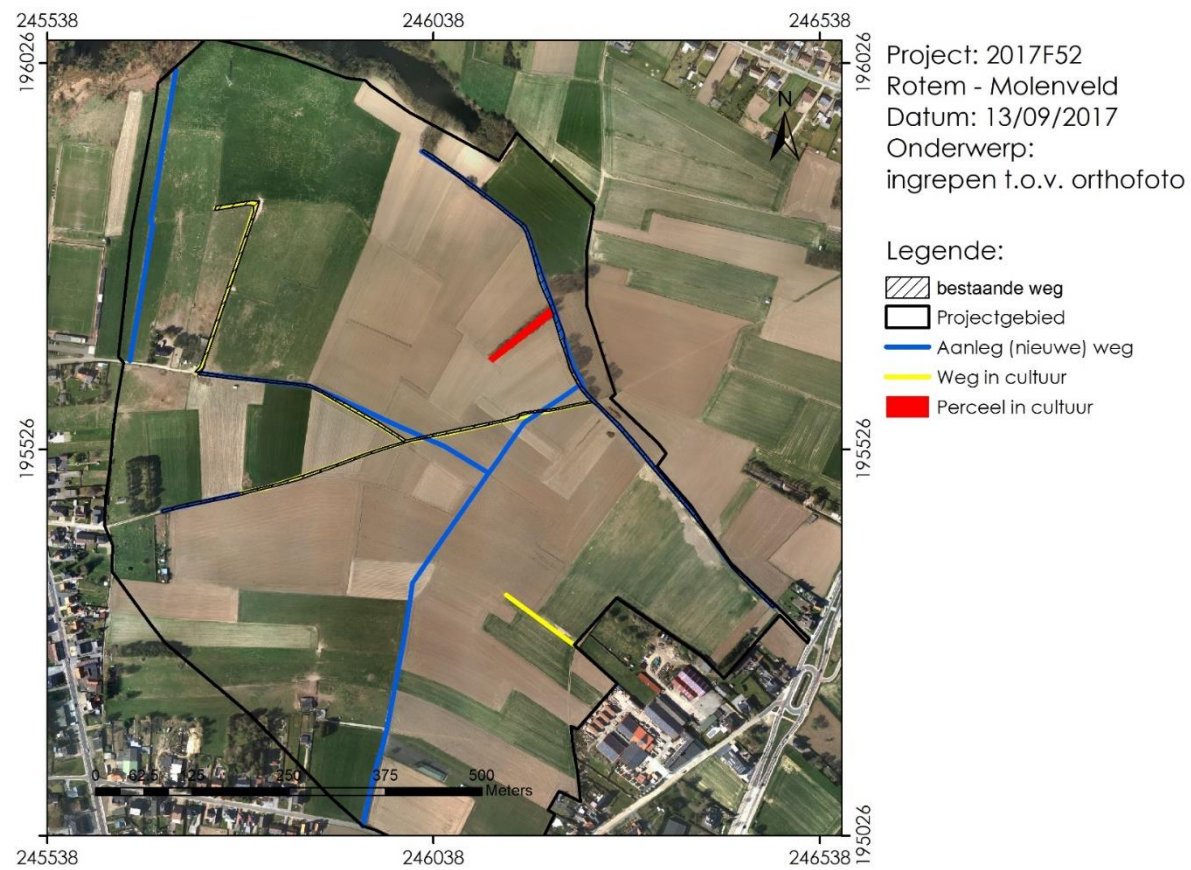
Hieronder volgt een overzicht van de geplande bodemingrepen met hun respectievelijke impact op de bodem.

1.2 Impactbepaling

De kadastrale percelen die het projectgebied uitmaken, situeren zich ten noordoosten van de stadskern van Dilsen-Stokkem en net ten noordwesten van Rotem. Het projectgebied is ca. 50 ha groot. Hierbinnen worden bodemingrepen voorzien over een totale opp. van 17 681 m². Het leeuwendeel hiervan betreft werken aan toekomstig publiek domein [rijweg], verkregen in ruilverkaveling, of de herwerking van reeds bestaande openbare weg [6951 m²].

De nieuwe infrastructuur valt uiteen in drie delen (fig. 1):

- Aan te leggen nieuwe rijweg over een totale afstand van 2317 m (6951 m²). Concreet wordt de teelaarde verwijderd waar noodzakelijk, gevolgd door het uitgraven van een wegkoffer tot 0,35 m t.o.v. het toekomstige rijvlak. Het wegdek, 3 m breed, bezit aan weerszijden een bij benadering 1 m brede, onverharde berm.
- Het opbreken van de bestaande rijweg gebeurt over een totale afstand van 1010 m (5050 m²). We gaan opnieuw uit van een wegbreedte van 5 m (geaffecteerde opp. 5050 m²). Gezien de huidige weginrichting dicht aanleunt bij het nieuwe wegontwerp, gaan we uit van een gelijkaardige, verstoring van het bodemarchief. In deze zone reikt de ingrijpdiepte dus niet dieper dan de bestaande verstoring.
- Tot slot wordt één perceel bos (94a) geheel gerooid en geruimd tot op 0,5 m t.o.v. het maaiveld en vervolgens opgevoerd met externe teelaarde ten einde een nieuwe akker te bekomen met een totale oppervlakte van 1026 m² ('perceel in cultuur' op figuur 1).

Figuur 1. Overzicht van de bodemingrepen.

1.3 Bepaling van maatregelen

Gezien de complexe geologische aard van het plangebied wordt eerst een overzicht gegeven van de verschillende geologische eenheden, inclusief hun verwachting naar archeologie toe. De uitgebreide argumentatie is te vinden in het verslag van resultaten.

Tabel 1: overzicht van de geologische eenheden en hun archeologisch potentieel

geologische eenheid	archeologisch potentieel steentijdartefactenvindplaatsen	archeologisch potentieel sporenvindplaatsen	interferentie met de werken
Beekalluvium	zeer laag	Zeer laag	nee
holocene stuifzanden	zeer laag	Zeer laag	nee
NIET afgedekt Weichseliaan eolisch	aanwezig	aanwezig	nee
afgedekt Weichseliaan eolisch	hoog	hoog	nee
Weichsel fluviatiele afzettingen	zeer laag	/	nee

De hoge archeologische verwachting tot het treffen van goed bewaarde steentijdartefactenconcentraties situeert zich ter hoogte van de door stuifzand afgedekte eolische afzettingen. De afzettingen van de stuifzanden hebben plaatsgevonden in de periode neolithicum tot middeleeuwen. De top van de onderliggende bodem is door afdekking gevrijwaard van latere vernieling en kan bijgevolg goed bewaarde vondstenclusters herbergen. De kans dat deze geraakt worden, is echter beperkt door de geringe diepte van de bodemingrepen.

Met betrekking tot sporenvindplaatsen bezit de gehele zone die zal worden geroerd bij de geplande bodemingrepen potentieel tot het treffen van structuren, vondsten en sporen gaande van het neolithicum tot de nieuwste tijd. Ook hier geldt dat de kans gering is dat deze door de bodemingrepen geraakt worden.

1.4 Concretisering maatregelen

GATE adviseert om geen verdere maatregelen te treffen in het gehele projectgebied. Vooreerst zal bij de zone waar de bestaande weg zal worden opgebroken (ca. 5050 m²), het mogelijk aanwezige archeologische niveau niet worden verstoord gezien de geplande ingrijpdiepte niet dieper reikt dan de bestaande verstoring. Ook voor de rest van het projectgebied (6951m² + 94 are) wordt dit advies echter gehanteerd. Het advies voor deze zone vloeit niet voort uit het feit dat de algehele archeologische verwachting laag is of omdat de bodembewaring dermate slecht is dat potentieel aanwezige sites slecht bewaard zouden zijn. De enige reden is de beperkte impact van de geplande bodemingrepen waardoor de kans op het vernietigen van potentieel aanwezige archeologische sites beperkt is.

Bijlage

1 Figurenlijst:

Figuur 1. Overzicht van de bodemingrepen.....3

2 Tabellen

Tabel 1. Overzicht van de geologische eenheden en hun archeologisch potentieel.....3